

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 35000 K
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Felekezeti békét!

Az elmúlt hónapokban, honnan-honnan nem, autentikusnak látszó híresztelések indultak meg és keringtek a Tiszántul kálvinista magyarsága körében, amelyek arról hoztak örömdöntés üzenetet, hogy a legnagyobb református egyházkerület feje revízió alá készül venni eddigi, a keresztyén és nemzeti egység szempontjából méltán kifogásolható egyházi, társadalmi és politikai álláspontját. A beavatottak tudni vélték, hogy az amerikai „magyar zsidóság” körében szerzett keserű tapasztalatok, az eddig felekezetenként minősített idegen faj térfoglalásának és törekvéseinek letagadhatatlan tanulságai, a „kurzus” célkitűzései tisztaságának és igazságának felismerése, a testvér keresztyén egyházak megszállott területeken és a csonkaföldön tapasztalható koncilians magatartása megérlelték Baltazár Dezsőben az elhatározást, hogy odaáll munkatársaként a keresztyén magyarság igazi nagyjai, lelki vezérei, a Ravasz László, Raffayak, Prohászkaék mellé.

Meg kell állapítanunk, hogy mindazok, akiket a vallásos meggyőződés, a nevelés és az évszázados eredet hagyományai kapcsolnak a maga nemzeti öntudatában a legutóbbi időkig léket nem szenvedett kálvinista egyházhoz, erre az eseményre a multak feledésének, a megbocsátásnak és megértésnek akaratával várakoztak. Az egyházkerületi közgyűlésen elhangzott püspöki jelentés után azonban szomorúan kell leszögeznünk: hiú és céltalan volt minden reménykedés.

Mert amikor a napokban kerül a népszövetség elé az erdélyi keresztyén püspökök, hét év óta ki tudja hányadik, de mindig egyakarattal megfogalmazott memoranduma az igába tört magyar egyházak igazáért, amikor alig két hete a reformáció emléktünetepélyén állapították meg a protestáns magyarság hivatalos vezérei, Ravasz László, Raffay Sándor és Jozan Miklós a kálvinikus nagygyűlés lefolyásának testvéri szellemét, Baltazár Dezső éppen most látja jónak, hogy a püspöki szék magaslatáról üssön rá a protestáns magyarság felé kinyújtott testvéri kézre, s politikai és megállapításainak konzekvenciájaként elutasítson minden együttműködést a legrégebbi testvéregyházzal.

Az erdélyi lélekemelő példa, a közeledés számtalan jele után, sérelmek orvoslásának nem ez a módja. Sebeket gyógyítani vitriollal, vagy kardnak rantásával soha sem fogunk. De a szeretet vallása egyik főpásztorának ilyen eszközöket igénybe venni meg éppen nem is szabad, de százszorosan tilalmas, amikor az ország vérevesztett, megcsonkított szervezetének halálos gyengülését, de biztos pusztulását is hozhatja egy belső felekezeti harc gyógyíthatatlan mérge.

A keresztyén magyarság igazi vezéralakjai, — és mindkét részről, — a szeretet krisztusi balzsamával orvosolják az ellentéteket. Aki ezt a nemes vetélkedést gyűlölködő viszálykodássá próbálja torzítani, annak fejére száll a testvérharcból származó minden romlás és minden átok.

Ámde még most sem akar itélkezni az öntudatosan magyar keresztyén közvélemény. Baltazár Dezsőnek még két napja van arra, hogy az egyházkerület tisztességes gyű-

lekezete előtt korrigálja és megmagyarázza jelentésének harcot szító tétéleit. Ez elől azonban kitérni nem lehet.

Mert harcosra, aki mindig a testvérek táborában vagdalkozva adja próbáját fegyvere élének, ma kevésbé van szükségünk, mint valaha. Ha harcolni kell, ott a magyarság ádáz ellensége a Nagytemplomtól alig pár mérföldnyire. Ha kufárok ellen kell korbácsot ragadni, idebent, nyakunkon sátoroz az ország-bomlasztás idegen serege.

És bizunk benne a „magyar vallásba” vetett sziklaerős hitünk erejével, hogy testvérháborúra nem talál többé tábort, de legfőképpen nem lelkipásztoraink tisztességes testületében.

Mert más, igaz utra int az elhunyt nagyok nemes példája s a keresztyén magyar testvériség felé vezetnek élő jeleseink: Ravasz László, Nagy Károly és áldottlelkű társaik, akik bajkeverés helyett a kálvinista főpapi hivatás méltó betöltésén fáradoznak: a „formális egyháznak” élő tartalommal való betöltésével.

A Tábla megsemmisítette Márffy József halálos ítéletét

Felmentették az Erzsébetvárosi bombamerénylet vádja alól - A Reviczky-utcai kísérletért ítélték 6 évi fegyházra - A többi vádlottat szabadlábra helyezték

Budapest, november 18. A budapesti kir. ítélőtábla Nyirő Géza elnöke alatt működő tanácsa ma hozta meg ítéletét óriási érdeklődéstől kísérve az u. n. bombapörben. Az ítélet, amely végre igazságot szolgáltatott a zsidó sajtó által a legbecstelenebb gyűlölködés szenyébe kevert ügyben a következő: A m. kir. ítélőtábla az Erzsébetvárosi bombamerénylet ügyében Márffy József, Marosi Károly és Radó József ellen hozott első bírói ítéletet megváltoztatja és mindhárom vádlottat az ellenük emelt vád és következményei alól

bizonyítékok hiányában felmenti.

A Koháry-utcai bombamerénylet miatt Márffy József, Horváth-Halás József és Varga Ferenc ellen gyilkosság kísérletének büntette címén hozott elsőbírói ítéletet a királyi Tábla ugyancsak megváltoztatja és mindhárom vádlottat felmenti.

A Rassy Károly ellen megkísérelt bombamerénylet ügyében Márffy József és Marosi Károly vádlottakra vonatkozólag a Tábla az elsőbírói ítéletét anyagi semmisségi okból, bűncselekmény téves minősítése címén megsemmisíti és

a vádlottakat felmenti.

A Miklós Andor ellen elkövetett bombamerénylet ügyében az elsőbírói ítéletét a Tábla megsemmisíti és Szász József vádlottat bizonyítékok hiányában felmenti.

Az u. n. százszegyes bizottság által küldött fenyegető levelek miatt indított büntügyben a királyi Tábla az első bíróságnak Márffy József, Szász József és Drenka Bélára vonatkozó felmentő ítéletét megsemmisíti és Márffy József és Szász József vádlottakat, mint tettestársakat, Drenka Béla vádlottat pedig mint bűnszolgát és bűnrészt bűnszolgát ki közséni elleni kihágás címén.

A Reviczky-utca 6. szám alatt megkísérelt bombamerénylet ügyében a Tábla Márffy József vádlottat bűnszolgát ki gyilkosság

kísérletének büntetésében. Ezért Márffy Józsefet

hat évi fegyház összbüntetésre,

továbbá mellékbüntetésenként tíz évi hivatalvesztésre ítéli, a három rendbeli kihágás miatt pedig egyenként ötszáz ezer, összesen másfélmillió korona pénzbüntetéssel sújtja.

Ij. Drenka Bélát egy hónapi elzárásra és másfélmillió korona pénzbüntetésre, Szász Józsefet husznapi

Az ítélet indoklása

Az ítélet indoklása megállapítja, hogy a törvényszék a Márffy vezetéke alatt álló csoportot közveszélyesnek jelentette ki. Ezt a megállapítást a tábla nem fogadta el.

A törvényszék arra a megállapításra is jutott, hogy az öngyilkossá lett Kasnyik halála a vérbíróság működésével van összefüggésben. Erre vonatkozólag semmiféle adatot nem talált a tábla. A vádlottak azzal védekeztek, hogy a rendőrség bántalmazta őket. A törvényszéknek azt az álláspontját, hogy ez nem igaz, a tábla nem teszi magáévá.

A kir. ítélőtábla nem talált semmiféle megnyugtató támpontot, hogy Márffy Marosi és társai követték volna el az Erzsébetvárosi kör elleni bombamerényletet. Még az erre irányuló szövetkezést sem látta bebizonyítottának.

Márffy kétséget kizáró módon Kismegyeren öllötte a vasárnapot, nem lehetett tehát vasárnap délután Budapesten.

A tábla véleménye szerint a törvényszék hibát követett el, amikor Márffy alibizonyítását az Iparbankban való működésére vonatkozólag elutasította. Az Iparbank tisztviselői igazolták, hogy Márffy hét-főn egésznap a bankban volt.

A kakaóbombák.

A Rassy és Miklós Andor ellen tervezett bombamerénylet ügyében az ítélőtábla a törvényszék által megállapított tényállásokat nem fogadta el.

elzárásra és másfélmillió korona pénzbüntetésre ítélté.

Márffy fegyházbüntetéséből a Tábla egy évet és tizenegy hónapot kitöltöttnek vett.

Egyszersmind elrendeli Marosi Károly, Radó József, Vargha József és Horváth-Halás József

azonnali szabadlábrahelyezését és erről a budapesti büntető törvényszéket átiratban értesíti.

Az elküldött bombák teljesen alkalmatlanok voltak a gyilkosság végrehajtására. Ezek az eszközök legfeljebb fenyegető eszközökként szerepelhettek.

Az ítélet ellen az ügyész súlyosbíttatásért, Márffy felmentéséért felbevezetett.

Budapest, nov. 18. Késő délutáni órákban elbocsátották a Markó-utcai törvényszék fogházából a bombamerénylet vádlottait. Előbb a gyűjtőfogházba vitték ki a vádlottakat, onnan rabszállító autón a Markó-utcai fogházba hozták újra őket és innen helyezték valamennyit szabadlábra.

Beczner József a Nagy Béla-vívóverseny döntőjében

Budapest, november 18. Ma este fejezték be a Vigadóban a Nagy Béla-kardvívó emlékversenyt. Tizenkerülték be a döntőbe, köztük két vidéki, akik az erős fővárosi konkurenciában is szépen megállták helyüket.

Részletes eredmény: 1. Széchy László (MAFC) 6 győzelemmel, 2. Petschauer Attila (Nemzeti Vívóklub) 6 győzelemmel, 3. Meixner (Győr) 4 győzelemmel, 4. Polányi 4 győzelemmel, 5. Schreder (Rendőrségi AC) 4 győzelemmel, 6. Kovács dr (NVC) 4 gy., 7. Gfeller 4 gy., 8. Vargha (BBTE) 3 gy., 9. Beczner (Debrecen) 1 győzelemmel.

Hatvannégy református lelkészt avattak fel szerdán délelőtt

Megkezdődött a ref. egyházkerület közgyűlése

(A Hajdúföld tudósítójától.) Szerdán délelőtt 9 órakor a református kollégium nagytermében szokatlantul nagy érdeklődés mellett kezdődött meg a Tiszántúli Református Egyházkerület közgyűlése. A közgyűlést *Baltazár Dezső* református püspök imádsággal nyitotta meg, majd gróf *Degefeld József*, a Tiszántúli Református Egyházkerület főgondnoka tartott megnyitó beszédet, amelynek elején a megcsontított hazáról s egyházi emlékeztet meg. Majd arról beszélt, hogy angolok, skótok, amerikaiak sürűn járnak vendégként Magyarországra s

a leguagyobb jóakarattal igyekeznek segíteni

és az egyház egységét helyreállítani. Sajnos, eddig eredmény nem volt.

Ezután megemlítette a főgondnok, hogy az egyház anyagi bajokkal küzd. Különösen az állammal vannak súlyosabb differenciák. Tagadhatatlan, hogy egyes téreken eredményeket kaptak, a segélyeket némileg felemelték, de még ma is rendkívül szűkmar-kunak mutatkozik az államtanügyi téren. Ugy a református elemi, mint a középiskolák

hatalmas terhekkel vannak megterhelve

s hiába próbálkoztak a kormány körébe, nem értek el semmiféle eredményt.

Az egyházkerületi közgyűlés ezután elhatározta, hogy az evangélikus egyháznak részvétét nyilvánítsa, két nagy evangélikus férfi: eperjesi *Scholtz Gusztáv* bányai kerületi ev. püspök és dr. *Zsilinszky Mihály* ág. ev. egyházi főfelügyelő elhunytá alkalmából.

Hatvannégy ref. lelkész felszentelése

Ezután a kerületi közgyűlés egyik

legszebb momentumát: hatvannégy ref. lelkész felszentelése következett. *Baltazár Dezső* püspök erre az időre felhívta a közgyűlést, melynek tagjai a felszentelendő lelkészekkel együtt a püspök vezetése alatt átvonultak a református Nagytemplomba. A templom ebből az alkalomból szorongásig megtelt közönséggel. A gyülekezeti ének után *Nagy Lajos* sárándi lelképásztor mondott imát, majd a Kollégiumi Kántus énekelt. Ennek végeztével *Nagy Lajos* lelkész mondott szárnyaló beszédet. Ezután a felszentelendő lelkészek az Urasztala köre gyülekeztek, s itt *Baltazár* püspök intézett hozzájuk beszédet, melyben lelképásztori hivatásuk magasabb voltára figyelmeztette őket. Ezek után a hatvannégy református pap letette a lelképásztori esküt. A püspök felszentelő imádsága után

a hatvannégy lelkész letérdepelt

s a püspök és az esperesek kezüket fejükre téve megáldották őket. A Kollégiumi Kántus ezt követő éneke alatt a lelkészek sorban a püspök elé járultak s vele kezét fogták.

Az Istentisztelet befejeztével

a résztvevők ismét átvonultak a Kollégium disztermébe, ahol a felszentelt lelkészek nevében *Dancsházy Sándor* mondott köszönetet a felszentelésükért. *Baltazár* püspök ezt követő szavai után, melyekkel elbocsátotta a felszentelt lelkészeket, ismét megkezdődött a közgyűlés tanácskozása.

A napirendnek azonban csak két pontját tárgyalták le, mert délután az egyházkerületi bizottság ülésezett. A közgyűlés tanácskozásait ma délelőtt folytatja s ez alkalommal kerül tárgyalásra a Déri múzeum, valamint a híres Papszász-féle jelentés ügye is.

Lendvay István hatalmas beszédei a nemzetgyűlésen.

Interpellációs nap és a költségvetés vitája

A nemzetgyűlés mai ülésén a költségvetés első szónoka

Lendvay István,

A gondolatok, amelyeket el akar mondani, Széchenyi István gondolatának jegyében állanak. Ha méltók akarunk lenni Széchenyi emlékéhez, igyekeznünk kell megvalósítani az ő törekvéseit. Ennek lényegét abban látja, hogy a nemzet önismeretét, minden faji és nemzeti erényét kell felkeltenünk és megerősítenünk.

Ki kell irítani a nemzetellenlőrő magyarság minden belső ellenségét és azok eszközeit.

Széchenyi István profétai érzéssel látta meg a zsidó veszedelmet is, amikor azt mondotta, hogy: ha ti emancipálni akarjátok a zsidókat, vajjon ki fog emancipálni benneteket tőlük.

Szóvá teszi a nemzetgyűlés elnökéhez intézett nyílt levelét, amelynek megírásakor nem vezették személyi motívumok s épen ezért nem is válaszol a személyes invectivákra.

Kérdi, ki sértette meg jobban a nemzetgyűlés méltóságát, ő-e, vagy azok, kik botránnyal fenyegetőve, lelki terror alá vették a nemzetgyűlés elnökét. Nem nevezhető másnak, mint rémuralomnak az a kormány, amikor a nyomdákat rombolták a nép nevében és

hatszolgáltatták az országot az ellenségnek.

Vigyáznunk kell, mert a felforgatás munkáját már egyszerű megismertük. Ugyanez a felforgás ma is hatalomra törekszik és ha ez megtörténne, éppen úgy alkalmazná a rémuralom technikáját a megalkuvó keresztényekkel, mint az ugynevezett jobboldali szélsőségekkel szemben.

A leforrázott szocialisták folytonos közbeszólásokkal kísérik Lendvay beszédét, amikor rámutat a szocialisták nemzetközi pacifista és parlamentari antimilitarista felfogására, amely régtől militarizmussá válik, mihelyt hatalomra jutnak.

A szervezett munkásság egyre inkább torkig van a szocialista uralommal és valószínűsíti a szabadságharcot viv az ellen. Sürgeti a kormányt, hogy mielőbb nyújtsa be a munkavédelemről szóló törvényjavaslatot, hogy ezzel

segítségre szlessen a szakszervezeti terrorral küzködő magyar munkásságnak.

Majd adatokat olvas fel arról, hogy a szakszervezeti titkárok a szocialdemokrata alkalmazottak első fizetési osztályába sorozták magukat és hat hónapi felmondást akarnak biztosítani a maguk számára a bórpari munkások szervezetében. Emiatt a bórpari munkások között nagy elégedetlenség tört ki, mire a szakszervezet kizárta az elégedetlenkedő munkásokat, bolsevizmussal vádolván őket és arra kérte a munkaadó-

kat, hogy bocsássák el a szocialdemokrata pártból így kizárt munkásokat. (Nagy ordítás a szocialdemokraták között.)

Lendvay ismételtén sürgeti a munkavédelmi törvényt (helyeslés a kormánytól). A numerus claususnak, ahogy ma van, nem híve, mert ez nem gondoskodik arról, hogy a külföldön végzett zsidó egyetemi hallgatók ne foglalhassák el a keresetlen magyar ifjúság részére fenntartott pozíciókat. A költségvetést elfogadja.

Eöry Szabó Dezső azt fejtegeti, hogy egy pártnak sem szabad védelmébe venni Károlyi Mihályt, a magyar történelemnek ezt a sötét alakját, aki a bujkáló katonaszökevényekkel forradalmat csinált és ezzel az ország feldarabolását elősegítette. Majd a szanálás eddigi menetét bírálja.

Az egyke rendszerrel kapcsolatban arra hívja fel a kormányt, hogy a sokgyermekes családokat segítse. A leghatásosabb védekezés az egyke ellen a polgári házasság eltörlése volna. Nem fogadja el a költségvetést.

Reischl Richárd a Balatonvidék viszonyairól szól. A törvényhatóságok felújítását sürgeti és a javaslatot elfogadja.

Propper Sándor az októberi lázadást igyekszik mosdatni. Amikor Károlyi Mihály nevét említi, Kállay Tamás azt kiáltja: Ez egy egész disznó fráter.

Esztorgályos Epstein: A hang a Kállay hangja.

Kállay: Károlyi Mihállyal szemben semmilyen hang sem lehet erős.

Peidl: Tiszteletes ember volt és ma is az. (!)

Erdélyi Aladár: Károlyi elkártyázta vagyonát s 30 évre lekötötte a Kereskedelmi Banknak.

Lendvay interpellációja a bolygó kefégyárosról

Lendvay István interpellációjában azt kérdezi a népjóléti miniszterrel, van-e tudomása arról, hogy báró Petrisevich népjóléti államtitkárnak olyan összeköttetései vannak Steinmetz Samu kefégyárossal, amelyek a köztisztviselői minőségbe ütköznek s hajlandó-e intézkedni, hogy az államtitkár ennek következtétét levonja. A bíróság előtt kiderült, hogy Steinmetz, aki a hadirokkant címet jogtalanul használja, iparendelőly nélkül dolgozik és üzletvezetőt sem tart.

Amikor Lendvay eddig ért beszédében, az ülés terem villanyámpái mindjobban elsötétültek úgy, hogy az elnök végre is az ülést kénytelen volt felfüggeszteni. Hosszabb szünet után Lendvay gyertyavilág mellett folytatta interpellációját.

Lendvay Steinmetz Munkácsi-utcai házat telekkönyvi adatok szerint 1924 május 5 én 250 millió koronáért vette, 1924 december 24 én 1100 millió koronáért eladta az államnak. Az állam Steinmetz Samunak megbízást adott arra, hogy a háza két emeletet ráépíttessen, amelynek költségei két milliárd koronát tettek ki. Azonkívül Steinmetz más házat is restaurált, ezeket azonban kétszer is újból kellett javítani. Az ismételt javításokat mindig Steinmetz végezte. Az egyik keresetlen napilapot megkönyvezték Steinmetz részéről azzal az ajánlattal, hogy hajlandók nagyobb összeggel a lapnak pénzügyi szanálásához hozzájárulni, ha a lap vezetősége módot talál arra, hogy Lendvay az interpellációját ne mondja el. Arra kéri a minisztert, gondoskodjék arról, hogy

Fráter Pál: Maguk destrualták az országot.

Propper: A Károlyi rezsim költéséget olvassa fel annak igazolására, hogy mennyit akartak tenni a nép érdekében.

Darván támadja a bíróság működését,

mire az elnök erőlyesen rendreutasítja. További beszéde során azt állítja Propper, hogy a kormány minden ténykedése a demokrácia ellen irányul. A javaslatot nem fogadja el.

Átörök az interpellációkra.

Hegymegi Kiss Pál a betegápolási és gyermekvédelmi költségeknek a törvényhatóságokra, illetve községekre történt áthárítása ügyében terjeszt elő interpellációt s annak visszavonását kéri.

Bud János válaszában kijelenti, hogy lehetetlennek tartja a rendelet visszavonását. Ha méltánytalanság éri az egyes törvényhatóságokat, semmi akadály sincs annak, hogy azt revízió alá vegyék.

Beck Lajos a magyar-francia kereskedelmi szerződésnek a magyar gazdasági életben mutakozó súlyos következményei miatt kéri, hogy a kormány barátságosan lépjen érintkezésbe a francia kormánnyal a szerződés visszavonása tekintetében.

Walkó Lajos kereskedelmi miniszter kijelenti, hogy a szerződés legközelebb bizottsági tárgyalás alá kerül, amikor bővebben adódik alkalom az előnyök és hátrányok részletes megvitatására.

Kéri a nemzetgyűlést, álljon el Beck javaslatától, amely minden tapasztalat nélkül a szerződés stornorozását kívánja.

A Ház a választ tudomásul veszi.

Patrisevich Horváth Emil államtitkár álljon a bíróság elé

és mindazok, akik az ő dolgaival ismeretesekek és tanuvallomást tehetnek, a hivatalos titoktartás alól minden esetben felementést kapjanak.

Vass József népjóléti miniszter: Amennyiben azok az adatok, amelyeket Lendvay elmondott, helyesek, úgy érdekes torzképet tüntetnek fel és Lendvay ebben a vonatkozásban nem végzett hiabavaló munkát — Lendvay igyekezett bizonyítani, hogy az építkezési akció és Steinmetz tevékenysége között olyan összefüggések voltak, amelyek

súlyosan kompromittálók Patrisevich Horváth személyére.

Interpellációjában szó volt a Munkácsi-utcai háza vételéről. Megindította a vizsgálatot, hogy a két emelet ráépítési költsége, az említett 5 milliárd korona indokolt-e, vagy sem. Az interpellációt rendkívül súlyosnak és károsnak tartja. Ha az adatokat rendelkezésre bocsájítják,

azonnal megindítja a vizsgálatot.

Különbén ez az egész úgy a független bíróság előtt van s meg kell várunk ennek ítéletét.

Lendvay megnyugvással veszi tudomásul a miniszter válaszát.

A Ház is tudomásul veszi a miniszter válaszát.

Az ülés P. Horváth Emil válasza után fél 10 órakor ért véget.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amén.

Sorsok találkozása

írta: BENYOVSZKY LÁSZLÓ

Minden kis percben egy sors teljesül.
A pillanatot a Végzet méhe.
Mind egy parányi életet jelent
a mérhetetlen mindenségbe.
Sok percnyi sors egymásbaomlik,
mint csillogó kis láncszemek.
S egy hosszú lánc-sor lesz az élet.
Legszébb, magasztos műremek.
Ez csillogóbb a csillogóknál
és fényesebb, mint millió Nap.

S mégis száz láncnál szebb a fénye,
mikor a sorsok találkoznak:
Mikor két lánc-sor egybeolvad...

FŐISKOLA

A „Lavotta” törzs disztáborozása.
Hirt adunk arról, hogy a „Csaba”
B. E. „Lavotta” törzse szombaton,
november 21-én disztáborozást ren-
dez a Bika szálloda kistermében,
amely iránt városszerte hatalmas
érdeklődés mutatkozik. A kiváló
műsor után tánc lesz, amelyre a
törzs tagjain kívül bevonulnak a
„Weiböczi” bajtársak, azonkívül a
„Csaba” B. E. „Batyár” és „eróf
Tisza István” törzse is. A tánchoz
a zenét idősb Magyar Imre zene-
kara szolgáltatja.

— A Werböczi Bajtársi Egyesület
„Bakóczy” törzse november 20-án
este fél 8 órakor táborozást tart.
Kérem a törzs tagjait, hogy fél 8
órára a hivatalos helyiségben pon-
tosan gyülekezzenek. Törzsfő,

A „Nyukosz” köz- gyűlése

A „Nyukosz” debreceni főcsoportja
november 5-én, csütörtökön délután
4 órakor a városbáza kistanácsster-
mében rendkívüli közgyűlést tart.

Tárgysorozat:

A nyugdíjas katonatisztek és azok
övegyeinek, valamint árvaínak anyagi
helyzete a statusrendezés után és
az e tárgyra vonatkozó esetleges
indítványok, amelyek az alapszabály
értelmében legalább 8 nappal a köz-
gyűlés előtt beérkeznek.

Amidőn tagjainkat erre a rend-
kívüli közgyűlésre tisztelettel meg-
hívjuk, egyben felkérjük, hogy azon a
határozatképeség biztosítása ér-
dekében és a tárgy fontosságára
való tekintettel minél nagyobb számban
megjelenjen szíveskedjenek. —
Elnökség,

Rubinstein Erna hang- versenye

(A Hajdúföld tudósítójától.) De-
cember 1-én, kedden az Arany Bika
disztermében tartja Rubinstein Erna
világhírű hegedűművésznőnk egyet-
len hangversenyét. Rubinstein Er-
nát Debrecen közönségének bemu-
tatni nem nehéz feladat, hiszen min-
denki ismeri.

Egyike azon magyar művészek-
nek, akik művészetükkel legtöbbször
használtak külföldön Magyarország
kulturájának. Az ő hangversenye
mindenkor zenei eseménye Debrecen
kulturális életének, hiszen ezelőtt
12 évvel az itteni zeneiskola falai
között bontotta ki szárnyait Isten-
áldotta tehetsége.

A művésznő hétfőn Budapesten a
Vigadó nagytermét zsúfolásig meg-
töltő előkelő közönség előtt hang-
versenyezett és az egész fővárosi
sajtó a legnagyobb elismerés hang-
ján emlékezik meg művészetéről.
Debreceni hangversenye iránt is
óriási az érdeklődés.

Baltazár Dezső ismét elutasította a keresztyén nemzeti egység gondolatát

Éles támadások a püspöki jelentésben a kultuszminiszterium,
főiskolai ifjúság és a katolikus egyház ellen

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az
egyházkerületi közgyűlésen Révész
Imre egyházkerületi főjegyző olvasta
fel Baltazár Dezső püspök jelen-
tését.

A jelentés, amely rezignáltan ál-
lapítja meg azt a szomorú tény-
t, hogy az egyház ma csak »formai«
tartalom nélkül, e tartalom után
való kutatás helyett éles támadá-
sokat tartalmaz, amelyek mintha
egyenest az ellenségnek, hogy Ma-
gyarország mai nehéz helyzetében
felborítsák azt a keresztyén feleke-
zeti egyetértést, amelyet a protes-
táns egyházak vezetői a reformáció
emléknapján s a katolikus
klérus a katolikus nagygyűlésen
oly elismeréssel buzgalommal
szolgáltak. A jelentés különben a
következőket tartalmazza:

A püspöki jelentés

A püspöki jelentés azzal kezdődik,
hogy a lélek még mindig nem tért
vissza ahoz a nyugalomhoz, ahol a
káros indulatok teljesen elveszvének,
vérontás és károkozás nélkül, a lélek
tökéletes erejével dolgozhasson Isten
országának építésén.

Nagy a hitelenség és a vakhit.

A tartalmi egyházat hiába keressük

csak a formai egyház jelentkezik.
Megemlékezett a jelentés a bel-
misszió munkáról s megdicsérte ezzel
kapcsolatban a Kálvinista Templom
Egyesületet.

Megállapítja ezután, hogy
az állam nem teljesítette min-
denütt kötelességét.

különösen nem a középiskolák fen-
tartási segélyénél.

Az első támadás

Először hivatkoznak az állam ne-
héz pénzügyi helyzetére, másod-
sorban pedig a többi felekezetekkel
való egyenlő bánásmódról. Az első
nem áll meg azért, mert sokkal ke-
vésbé fontos szükségletek is kielé-
gítésre találtak, a második pedig
nem áll meg azért, mert a római
egyházról a használatában hagyott
óriási birtokok miatt a segély meg-
adása, vagy elfogadása kéri egy
megcsönkített állam helyzetében.

Az egyetem ügye

Nem mehetek el szó nélkül —
mondja jelentésében a püspök —
amellett az elbánás mellett, amely-
ben az állam a debreceni egyete-
met részesíti. Mi a szerződésből
folyó minden kötelezettséget telje-
sítettünk. Csak az állam: a legerő-
sebb szerződés fél halogatja köte-
lességét.

Legmagasabb és legilletékesebb
helyről kaptunk is kedvező ígére-
teket, de a jó kimenetel iránt két-
ségek vannak, kétségeim indokát
abból a tényleges állapotból veszem,
hogy a vallás- és közoktatásiügyi
miniszteriumban csak irmagul van-
nak protestáns tisztviselők, már pe-
dig kongregációkban nevekedett tisz-
tiselőlől, néhány kivételt magasan
kléméiv, buzgóságot várni refer-

Deutsch Márkus és Testvére

uri és polgári szabósága

Kossuth-utca 24. Balogh-palota

Fazonmunkák kivételos olcsó árban.

mátus ügy javára igazán kontra-
dikció in adjekto volna.

Az egyetemi ifjúság ellen

A mai helyzet nemcsak azért tart-
hatatlan, mert internátusunk fejlő-
dését fennakasztja, hanem azért is,
mert a csak egyetemi kapcsolatba

Nem kell a keresztyén nemzeti egység

A felekezeti viszonylatról sem
mondhatunk jót. Azoknak a jóhi-
szemű lelkeknek, akik a hitelenség
politikai tombolási után viszonyos
és egyenlő együttműködés lehetősé-
gét remélték egyházi tekintetben is
a katolicizmussal, a kiábrándulá-
suk bekövetkezett.

Én egy

percig sem ringattam magam
ebben a reményben,

márcsak azért sem, mert megvoltam
győződve róla, hogy a jezsuitizmus
azért trombitálja bele a közvélemény
fülébe a keresztyén egység jelszavát,
hogy elvonja a figyelmet a politika
helyzetének zavarosban való halá-
szat útján kihasználásáról.

A jelentés további része, amely-
ben különböző sérelmeket is felsorol,
többek között a következőket mondja:

Annak az irányzatnak a kéznyuj-
tásától, amely történelmileg óriássá
kimagasodott protestáns nagyjaink
homlokairól nem átalja irodalomban
és szószéken allandóan tépdetni a
babért; annak az irányzatnak, amely
a protestantizmusnak irtó hadjáratot
birdető Regnum Marianum eszmé-

tartozó ifjúságnak a Kollégium té-
nyezőivel és hatóságaival szemben
tanúsított legalább is passzív maga-
tartása nem befolyásolja kedvezően
a Kollégium kötelékébe tartozó ifju-
ság magaviseletét és fegyverkezésé-
nek ügyét.

Hogy a gazdaságosság, mint az
egyetem tanulmányi érdeke, vala-
mint Kollégiumunk nevelés ügyének
kérdése tehát komoly ellentmondás
tehetőségének lehetősége nélkül sür-
getik az egyetemi klinikák és köz-
ponti épület kiépülését és teljes be-
rendezését.

jének templomot épít, annak
felénk nyuló kezétől félek, még
ha ajándékokat hoz is.

Egészen felesleges is minékünk a
kétoldalú összintéséget teljesen ki-
záró keresztyén egységet egyházi
vonatkozásaiban erőltetni. Ehelyett
hirdessük és érvényesítsük a minden
jó magyar ember egységét és bé-
kességét. Aki a hazafiság platform-
ján nem tud embertársaival szoli-
daritást konstruálni, az még kevésbé
tud vallási platformon.

Vallás tekintetében minden fele-
més igába rekesztetés kísérletét és
lehetőségét elvetvén, keressük a tár-
sadalmi békés együttműködést.

És ha volnának közöttünk olya-
nok, akik a hazug elméletek és ha-
misított történetek konok ismételve-
tésével megtevesztve és elkábítva,
kivánatosnak tartanak, ha egy szép
napon más vallásukként ébredésnek
fel, azok jól jegyezzék meg, hogy
az ilyen ébredésnek lelkiismeretük
szabadságával, őseik történelmi ér-
demeivel, a magyar nyelvműveltség
és eszme domináns érdekével fizet-
nek meg az árt.

Lélekemelő vallásos est a tiszti kaszinóban

Soltész Elemér táborig püspök hatalmas beszéde — A katonai
énekkar nagyszerű bemutatkozása

(A Hajdúföld tudósítójától.) A deb-
receni Tiszti Kaszinó disztermében
vitéz Huszár Eadre ref. táborig lel-
kés kedden este a Debrecenben
időző Soltész Elemér ref. táborig püs-
pök és Tanbinger Rezső püspök-
helyettes részvételével magas nivóju
és bensőségesen éhitatos vallásos
estélyt rendezett, amelyen Ferjentsik
Ottó altábornagy vezetésével

a helyőrség tisztikara teljes számban megjelent.

A vallásos est keretében mutat-
koztak be a vitéz Huszár Eadre ál-
tal nagy szakértelemmel és agilitás-
sal szervezett katonai énekkar is,
amely precíz összetanultságával, ér-
tékes művészi színvonalával méltán
vivott ki osztatlan elismerést.

Az estélyt a katonai énekkar nyi-
totta meg a „Fehász” című dal meg-
ragadó előadásával, utána

Soltész Elemér ref. táborig püspök
tartott hatalmas és vallásos érzéssel
telt beszédet.

Mélyhatású fejtegetései során rá-
mutatott arra, hogy ezideig

semmit sem tevének

a pogányok közt Krisztus evangé-
liuma terjesztése érdekében. A fran-
cia protestánsok pedig, akik kisebb
arányszámban élnek a miénknél ha-
zajukban, már ezelőtt 25 évvel

1 millió frankot áldoztak

e nemes célra. A századok óta kö-
zöttünk élő és nem Krisztus evan-
géliumát követők megtérítése érde-

kében sem tettünk semmit, pedig
ezek a mi jövőnkünkől gazdagodtak
meg s jutottak vezető szerephez.
Feltétlenül meg kell téríteni őket a
keresztyéni hitre úgy egoisztikus,
mint altruisztikus szempontból.

A lenyűgöző hatású beszéd után
Balczer Ilonka Chopin „Bódero” c.
szonátáját adta elő zongorán mély
átérzéssel és nagy zenei készséggel.
Játékaért melegen megtapsolták.

Csandy Sándor főhadnagy Arany
János „Fiamnak” című versét szá-
valta el megragadó erővel és meleg-
séggel. A szavaiat után Viotti: A
moll koncertjét hegedűn előadta
Konok Tamás főhadnagy, zongorán
kísérte Balczer Ilonka. Művészi tö-
kéletességű játékukat a zeneértő kö-
zönség igaz gyönyörűséggel hall-
gatta s szünni nem akaró tapsal
jutalmazta.

A zeneszámok után „Keresztyén-
ség a honvédelem szolgálatában” cím-
mel Darabos Balázs főhadnagy tar-
tott mélyen átgondolt, értékes elő-
adást. Beszédében kiemelte, hogy

csak a vallásos ember

lehet igazán jó katona. A német
népet állította példaképpen, mint
amelynek törhetetlen hazaszeretete
és hazája iránti áldozatkészsége a
vallásosságából fakad.

A nagyszerű estélyt a katonai
énekkar által előadott Halld imánkat
című dal fejezte be, amely után a
megjelenték egy felejthetetlen szép
est emlékeivel távoztak el.

„A III. internacionálé ellen csak a jobboldali elemek erős szervezkedése az orvosság“

Klebelsberg kultuszminiszter nagy beszéde a Társadalmi Egyesületek Szövetségében

Budapest, november 18. Tegnap iktatták be a TESz kormányzóelnöki székébe **Albrecht** királyi herceget. Az ünnepe után a tiszviselői kasszinóban 200 terítéses lakoma volt, **Perényi Zsigmond** báró tartotta az első poharköszöntőt a Kormányzóra. Megemlékezett arról, hogy a proletárdiktatura véres napjai óta volt nekünk egy igazi nemzeti ünneptűnk, amikor ujjongott és tapsolt az egész nemzet osztály és felekezetre való tekintet nélkül. Ez akkor volt, amikor a kommunisták és az oláhok által kiéheztetett Budapestre

bevonult a nemzeti hadsereg élén Horthy Miklós.

Es a nap határák a nemzet életében, mert ekkor kezdődött a rombadöntött országnak újraépítése.

Szontagh Tamás Albrecht kir. herceget köszöntötte, amelyre a kir. herceg válaszolt.

Lázár Andor, a Magyar Nemzeti Szövetség alelnöke a kormányt köszöntötte, amire **Klebelsberg** Kunó gróf kultuszminiszter válaszolt. — Rámutatott arra, hogy sokan ott folytatják, ahol 1918. óta elhagyták

és ennek két fő oka van: a világ két nagy betegségben szenved, ezek a

Páris körüli békék és a forradalmi szellem.

Meg kell látnunk a harmadik internacionálét, amely a nyugtalanságot szervezte és irányítja. Le akarják dönteni a vallásosságot, a nemzeti érzést és a tekintélyt, nem azért, mintha nem akarnának tekintélyeket, hanem azért, mert a maguk tekintélyét akarják a világra erőszakolni.

Tudatában vagyunk ezeknek a veszélyeknek. Ezeknek csak egy ellenszere van,

a jobboldali elemeknek erős szervezetebe való tömörülése.

(Szűnni nem akaró taps) És mivel a szövetségben éppen a jobboldali elemek egyik formáját látom, engedjék meg, hogy poharamat arra emeljem, hogy Isten áldja meg a szövetségüket, és azt az utat, amelyen haladnak.

Vitéz leveldi **Kozma Miklós**, **Baross Gábor**t, a szövetség elnökét köszöntötte fel.

Debrecenben hétfőn megkezdik a skarlát-védőoltásokat

Nagyjelentőségű értekezlet az oltásokkal — A Dick-féle skarlátvédő szérummal, amely teljesen veszélytelen, beoltanak minden gyermeket

(A Hajdúföld tudósítójától.) Hirt adott már a Hajdúföld azokról a nagyjelentőségű kísérletekről, amelyek az amerikai Dick házaspár találmánya és kísérletei alapján szerte az országban folynak a skarlát leküzdésére. Ezeket a kísérleteket, melyek külföldön már rendkívül biztató eredményekkel jártak, Magyarországon a népjóléti miniszterium kebelébe tartozó egészségügyi reformiroda végezi.

Ezeket az oltásokat, melyeket egyes városokban már be is fejeztek, most kezdik meg Debrecenben és a célból ideérkezett a reformiroda egyik kiküldöttje, **Johann Béla** professzor, aki rendkívül érdekes és nagyjelentőségű előadás keretében fejtette ki szerdán este a Dick féle oltások mibenlétét.

Ez alkalommal a városháza tanácstermében tartott értekezletre egybegyűlt Debrecen város orvos-társadalmának számos kitűnő és több jeles pedagógus, akik mindvégig nagy érdeklődéssel hallgatták az előadást. Az értekezletet dr **Tüdös Kálmán** városi tiszti főorvos, egészségügyi főtanácsos nyitotta meg s üdvözölve a megjelenteket, vázolta az értekezlet célját.

A skarlát pusztítása

Utána dr **Johann Béla** emelkedett szóra. Mindenekelőtt elmondotta, hogy a skarlát milyen veszedelmes betegség s milyen áldozatokat követel. Így például 1921-ben 21664 megbetegedés történt és ezek közül 2866 végződött halállal. A skarlát gyógyítás terén az orvostudomány nem tudott még olyan jelentős eredményeket elérni, mint például más téren, azonban azok a kísérletek, melyeket az amerikai Dick házaspár folytat két és fél év óta, rendkívül biztató eredménnyel kecsegtetnek. A

Teljesen veszélytelen az oltás

Maga a Dick-féle oltás, amely már a betegség leküzdésére szolgál, 3 injekcióból áll. Azt azonban, hogy ennek milyen pozitív hatása van, csak évek múlva, a beszerzett statisztikai adatok alapján lehet pontosan megmondani. Annyi bizonyos, hogy az oltás semmiféle kellemetlen érzéssel nem jár és csak a legritkább esetben okoz egy tízedfoknyi hőemelkedést. Emellett úgy az oltás, mint az egész eljárás teljes mértékben veszélytelen. A Dick-féle oltások által — mint ezt külföldi széleskörű kísérletek is igazolják — a beoltott pozitív (fogékony) gyermekek 50—60% át sikerült negatívvá, immunissá tenni. Miután tehát rendkívül biztató momentumok vannak, — ha nem is szabad illúziókban ringatni magunkat — mindent meg kell tenni a kísérletek terén.

Esztorgomban és más nagyvárosokban az iskolákban, óvodákban és csecsemő otthonokban végeztek kísérleteket.

Az oltásokra senkit se kényszerítenek, aki azonban nem akarja gyermekét beoltatni, az tiltakozhat az oltások megejtése ellen. Ezt azonban a szülők már csak saját és gyermekeik érdekében sem szokták sehol se tenni.

A rendkívüli érdeklődéssel fogadott előadás után dr **Szily Tibor** a gyermekmenhely kiváló főorvosa mutatott be néhány gyermeket, akiket már végrehajtották az oltást. Ezek egybehangzóan állítják, hogy semmi

fájdalmat nem éreztek az oltások következtében.

Debrecenben megkezdődnek az oltások

Ezek után az értekezlet megállapodott abban, hogy milyen körülmények között fogják Debrecenben az oltásokat végezni.

Az oltások dr **Tüdös Kálmán** városi tiszti főorvos vezetésével folynak és azokat az egyetem gyermek-klinikájának orvosai és dr **Szily Tibor** végzik. Az oltások már hétfőn megkezdődnek és először az iskolákat v. szik sorra. A Dick-féle próbát minden gyermekem elvégzik, az oltások ellen azonban, aki nem akarja gyermekét beoltatni, tiltakozhat az iskola igazgatóságánál. — Az oltóanyagot az egészségügyi reformiroda teljesen díjmentesen adja és így az a szülőknek egy fillérjébe se kerül, tehát teljesen elhibázott dolog volna, ha valaki az oltás ellen tiltakozna.

Azokról a gyerekekről, akiken a Dick féle próbát megejtették, statisztikát készítenek és pontosan jegyzőkönyvbe veszik, hogy fogékonyak-e a skarlátra vagy nem.

Az értekezleten felszólalt dr **Görgey Márton** a vármegye tiszti főorvosa is, aki kijelentette, hogy a vármegye területén is szeretné megkezdni a Dick féle oltásokat, mert hiszen a vármegyében számos skarlátlétész van. Miután a reformiroda a vármegyének is teljesen díjlanul bocsátja rendelkezésére az oltóanyagot, remény van rá, hogy az oltások a vármegye területén is rövidesen kezdetüket veszik.

A hajduszoboszlói hőforrás kihasználására már készítik a terveket

(A Hajdúföld tudósítójától.) A hajduszoboszlói hőforrás ügyéről ha a lapok jelenleg hallgatnak is, ez az ügy korántsem aludt el, hanem ma is élénken foglalkoztatja a hivatalos köröket. Feltétlenül biztos helyről nyert információink alapján közölhetjük, hogy a kormány is nagy jelentőséget tulajdonít a hőforrásnak, s az érdeklődés csak növekedett az által, hogy a hajduszoboszlói hévíz ma sem vesztett hőfokából s a 36 centiméteres furcsából ma is állandóan 72 fokos vízsugár tör elő és pedig ugyanolyan erővel és ugyanolyan mennyiségben, mint az első napon.

A forrás vizének vegyvizsgálata már elkészült erre vonatkozóan azonban Debrecenben nem sikerült teljes és részletes információt kapnunk. Annyit sikerült csupán megtudnunk, hogy az 1090 méter mélységből előtörő vízben literenként

27 gramm konyhasó

és nagymennyiségű jódot találtak, úgyhogy a forrás vize — mint azt már előző jelentéseinkben is közöltük — kiválóan alkalmas gyógycélokra.

Az elmúlt napokban hírek terjedtek el arról is, hogy a kormány villamosíttatni akarja a Debrecen—Hajduszoboszló közötti vasútvonalat, mert olyan rendkívüli jelentőséget tulajdonít a forrásnak, hogy nem riad vissza egy ilyen hatalmas áldozattól sem. — A Hajdúföld munkatársa utána járt

annak a dolognak, de megbízható helyen azt az információt kapta, hogy a villamosítási tervről beszélni ma még

teljesen korai volna.

Hajduszoboszló polgármestere, dr **Erdős Kálmán** — mint értesültünk — egy nagy budapesti

bankkal folytat tárgyalásokat

a forrás kihasználására vonatkozólag és állítólag jó remények vannak arra, hogy az ezzel kapcsolatos nagyszabású terveket sikerül is megvalósítani.

Egyelőre még nem ismeretes ugyan a megoldási forma, azonban jó előre szót kell emelnünk az ellen, hogy azt a mérhetetlen természeti kincset valami nagy zsidó érdekeltség kezére juttassák. — Leghelyesebb volna, ha

a város és az állam

esetleg közösen vennék kezelésbe a hajduszoboszlói hőforrást s olyan fürdőhelyet létesítenének annak környékén, mely a legmagasabb igényeket is kielégíteni képes.

A hajduszoboszlóiak egyébként — mint azt egy alkalommal már meg is írtuk — már is igyekeznek a természet adta kincset kihasználni és hordozásra viszik, árusítják a vizet, amelynek gyógyító hatását már is számtalan hajduszoboszlói és környékbeli beteg áldja. Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy nemrégiben egyik debreceni lap azt írta, hogy a forrás vizétől több szoboszlói ember megbetegedett Ez a hír ebben a formájában nem felel meg a valóságnak. Két három muló és könnyű természetű megbetegedés valóban történt is, ez azonban csak annak tulajdonítható, hogy a naiv és tudatlan emberek megitták a vizet, amelynek természetesen csak külsőleg van gyógyító hatása.

„HENNA“ és a „BIKA“

RÁLYHÁR FÜSTCSÖVEK, TÜZHELYEK

Bészler és Dávid vaskereskedésében
a Kossuth-szobor mellett.

Előadás a Szinnyey-Társaság kiállításán

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Szinnyey Társaság kiállításán csütörtökön 12 órakor Toroczka Oswald a debreceni Művészeti Igazgatója előadást tart a modern magyar festészetéről. Az előadás különösen a Szinnyey Társaság kiállításán szereplő munkák magyarázatával és ismertetésével fog foglalkozni. A nagyjértékű előadás iránt városszerte általános érdeklődés nyilvánul meg.

A Szt. Erzsébet Egylet felolvasó ülése

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Szent Erzsébet Egylet november 19-én csütörtökön délután 5 órai kezdettel tartja első felolvasó délutánját a katolikus gimnázium dísztermében.

Másor

a következők: 1. Lindenberger János prelátus megnyitó beszéde. 2. Trió. Előadók: Balczér Györgyné (zongora), Piribauer Ferenc (hagedű) és Mándy Bertalan (cselló). 3. „A szent év emlékére” vetített képekkel és magyarázattal előadják: dr. Lindenberger János prelátus és dr. Milleker Rezső egyetemi tanár. 4. Szavaltat: Székér Paula. 5. Ének: A Szent László Dalgelyet. Jegyek: Üléshely 10000, álláshely 5000 koronáért válthatók a „Debreceni Újság” szerkesztőségében Kossuth utca 3. szám alatt és délután a pénztárnál.

Megjelent az 1926-ik évi „Turul” Naptár és Évkönyv

„Turul” Szövetség: — a Magyar Egyetemi és Főiskolai Bajtársi Egyletek Országos Központjának — 1926. évi Naptára és Évkönyve gazdagon zsúfolva, értékes tartalommal, csinos kiállítású, tetszetős köntösben és bőven illusztrálva hagyta el a sajtót. Az Évkönyvben a legkifőbb magyar írók és tudósok felhalmozott elaboratumaival találkozunk, melyeknek mindegyike értékes gyöngyszemként gazdagítja a magyar irodalom tárházát. E kötetben kiemelkedik: Herczeg Ferenc, Kádár Lehel, dr. Barsony János, dr. Hoór Karoly, dr. Cholnoky Jenő, Gróh István, ögről Csáky-Pallavichinyi Hippolit, Lendvay Béla, Pongrácz Karoly írók és egyetemi professzorok remekbe szabott írásai. A magyar költészet jelenlegi reprezentánsai is szépen vannak képviselve az izlées kötetben, kik közül csak Jászay-Horváth Elemér, Böszörményi Zoltán, Vályi Nagy Géza és Szegedy László neveire hivatkozunk. — A szerkesztés sok rutinkészséget, hozzáértést és fáradságot kívánó munkáját Lendvay Béla „Turul” vezér, hírlapíró végezte, nagy körültekintő szorgalommal és rátermettséggel. A Naptár és Évkönyvben kedvesen foglal helyet a magyar egyetemi ifjúság hálátelt köszönete, melyben ragaszkodó szeretetüket tolmacsolják a hazafias nemzeti és keresztény eszmékért harcoló sajtó egyetemlegességének, egyenkint is kiemelve

ezen organumokat és azok kitűnő vezetőit. A minden igényt kielégítő, 114 oldalas fehér lamenteles papírra nyomott naptár ára: 30.000 korona. — Megrendelhető a

„Turul” Szövetségnél Budapest. IV., Központi Egyetem vagy a Szövetség terjesztő irodájában VI., Andrássy ut. 45. III. 12. Az árusításból befolyó jövedelem a szegény diákok felségélyezését szolgálja.

Róth Gyula zavarban van a bíróság előtt

(A Hajdúföld tudósítójától.) Tóth József komádi-i kovács fuvarozással is foglalkozott. A múlt év július 19-én Szilgyi Emiliának, aki szintén a szekeren ült, fát szállított haza. A falu főutcáján haladtak éppen, amikor Simon Sándor jobb módú gazda a szekérut közepén szembe jött velük és nem tudni mi okból, megkapta a ló kantárját és beleborította őket az ut mellett elhúzó mély árokba. Mindketten súlyosan megsebesültek. Szerdán tartotta meg a debreceni törvényszék Koháry tanácsa ebben az ügyben a fő tárgyalást. Simon Sándor tagadta a vádat, de a kihallgatott 4 tanu ellene vallott. Róth Gyula komádi kereskedő mentőtanu a következőképpen adta elő az esetet. A feleségemmel éppen az üzlet előtt állottunk és szemtanúi voltunk a

jelenetnek. Simon Sándor meg sem fogta a ló száját, hanem az magától ment az árokba. Mikor azonban az egyik tanu kijelentette, hogy ez lehetetlen, mert aznap éppen szombat volt, Róth pedig ilyenkor zárva szokott lenni és nem áll a bolt ajtaja előtt, Róth azzal érvelt erre, hogy lehet, ez máskor történt, de akkor Simon gazda nem fogta meg a ló száját. A bíróság természetesen mellőzte a megsebesítést. Kétrendbeli gondatlanságból okozott súlyos testisértés vétségében mondta ki a törvényszék bűnösnek a vádlottat, miért is 15 napl fogházra és esetenként 500 ezer, azaz egymillió korona pénzbüntetésre ítélte.

„Rosszul ment a gseft...”

Hogyan jutott hitelhez Pollák Ármin, nagykeréki-i ispán (A Hajdúföld tudósítójától.) Pollák Ármin nagykeréki-i zsidó ispán család vétsége miatt került a debreceni törvényszék Serly-tanácsa elé. Az volt ellene a vád, hogy az év július hó folyamán Berger Bartalan dr. nagykeréki-i községi orvostól 8 millió koronát vett fel, azzal, hogy a pénzzel 40 százalék haszonrészesedést fizet. Berger kihallgatása alkalmával előadta, hogy Pollákot rágóta ismeri, egy alkalommal saját kocsiján jött Bojt községből hazafelé és az országúton találkozott Pollákkal, akit felültetett kocsijára. Beszélgetni kezdtek, amikor is Pollák panaszkodott, hogy rosszul megy a gseft. Meghatározott időre két millió ko-

ronát adott neki kölcsön, majd amikor látta, hogy Pollák becsületes ember, mert pontosan fizetett, újabb hitelt nyújtott neki, összesen 8 millió erejéig. Egyidőig fizette is Pollák a negyven százalékos haszonrészesedést, de később kitűnt, hogy ez az ujonnan kapott tőkéből, tehát saját pénzből került vissza. Az elnök kérdésére Berger kijelenti, hogy a vádlott megbüntetését nem kéri, sőt a 8 milliót sem teljes egészében, legfeljebb annak felét, esetleg csak negyedrészt. Miután a család vétségét az ügyész nem látta fenntartogni — ugyanis Berger önként ajánlotta fel a kérdéses összeget — a vádat Pollák ellen eljuttatta. A bíróság Bergert pénzkövetelésével polgári perre utasította.

HIREK

1925 november 19. (Csütörtök) Prof.: Erzsébet. Kath.: Erzsébet.

A Meteorológiai Intézet jelentése
Hazánkban erős északi szelek voltak. A hőmérséklet alacsonyabb lett, a minimumok közel voltak a fagyponthoz. Tegnap ködös, esős idő uralkodott az egész országban. Rendkívül bőséges esők voltak az Alföldön és Baranyában. Békéscsabán 66, Keoskeméten 46, Pakson 40, Szentesen 38, Orosházán 33 mm eső esett. Időprognózis: Hűvös idő, inkább csak déleán esővel és esetleg északon éjjeli fagygal.
Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig. Városi muzeum: 9—12-ig, 2—4-ig. Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kigyó (Piac-utca 33.), Arany Angyal (Piac-utca 50.), Reménység (Csapó-utca 22.), Sas (Hatvan-utca 70.), Bocskay Cegléd-utca 22.), Tisza (Péterfia-u. 76.)

— Az urnók kongregációja ma délután 4 órakor összejövetelt tart a Svetits-intézetben. A tagok figyelmét felhívjuk erre az összejövetelre és pontos megjelenésüket kérjük. Az elnökség.
— Rubinstein Erna egyetlen hangversenyére jegyek a Csanak József keresk. rt. Piac utca 51. sz. üzletében és a Mav II. Menetjegyirodában Piac-utca 56. szám válthatók előre.

— Nem messze esik az alma a fájától. Apa és fia, id. Oldh János halápi erdőtelepítő és fia, ifj. Oldh János 1924 szeptember 28-án bemásztak Varga János hajdubüszörményi gazda portájára. A padlásról buzát és kukoricát loptak és azt felrakták a kerítés mellett hagyott talyigára. Mikor másodszor fordultak a padra, a rendőrség rajta csípte és bevitte őket a rendőrségre. Az első szállítmányt nem merték bevallani és így esett meg, hogy a tolvajtól loptak, mert eközben eltűnt a talyigára rakott buza. Szerdán tartotta meg a törvényszék Koháry tanácsa a fő tárgyalást, ahol a beismerésben levő vádlottakat loptás vétségében mondta ki bűnösnek és fejenként 3 hónapi fogházra és a felmerült büntügyi költség megtérítésére ítélte őket. Az ügyész súlyosbításért, id. Oldh azzal, hogy inkább meghal, de nem üli le, ifj. Oldh pedig „hogyan épen nőssülni akar” kijelentéssel, enyhítésért felebbeztek.

— Földessy Arnoldról hasábotk irnak a külföldi lapok. Casals egyetlen vetélytársa, a berlini zenefőiskola, melynek Dohnányi Ernő volt igazgatója, hasonló rangban meghívta. A Debreceni Zenekedvelők Körében november 21-én Polónyi Elemérral cello szonátát és szólódarabokat játszik. Tagok belépődíjat nem fizetnek, nemtagoknak jegyek Keszthelyinél és Hegedűs és Sándornál.

— Elveszett kulcsok. Elveszett egy karikára fűzve 4 drb kassza-kulcs. Megtaláló sziveskedjék akár a rendőrségen (I. em. 28. sz.), akár az Arany Bika kapusánál letenni. Készséggel jutalmazva lesz jósága.
— Fábry hőlyfodrássz, manicüre szalon (Batthyány-utca 2). Hajmunka, hajfestés.

Stepanov uri szabó
Készít: Divatos ruhákat, elsőrendű munka Darabos-utca 44.

Egy sorsjegy 10.000 korona
— de nem biztosan nyer.
Ellenben 100.000 koronáért vehet NEUMANN NANDOR
Debrecen legszeleudabb és legrégebb festéküzletében Csapó utca 8. sz.:
1 liter legfinomabb petroléumot | 2 darab fényes vasport és
1 darab jó száraz mosó szappant | 1 csomag asszonydíszéret masóport

Erzsébet, Jolán és Katalin napokra
crém ikörök, borok, pezsgők, teasütemények, díszdobozos cukorkák, tortalapok, sajtok stb.
melyen leszállított árban a mai naptól már is kaphatók a „HANGYA” összes üzleteiben.

VIGSZINHÁZ APOLLO
Világattrakció I Világattrakció I
CYRANO DE BERGERAC TRILBY
Csütörtök Csütörtök

Tízoltó Anna Hajdusoboszlón. A már félszázados jubileumát ünneplő Hajdusoboszlói Tízoltó Egylet november 17-én tartotta éves közgyűlését. A közgyűlést társasvárosra hívte, amelyen megjelent a város tanácsa, élén dr Erdőss Kálmán polgármesterrel. Résztvett ezenkívül a vacsorán a hajdúváros intelligenciájának számos előkelő tagja, valamint a hivatalos ügyekben éppen Hajdusoboszlón tartózkodó dr Görgey Márton vármegyei tiszti főorvos. Különös jelentőséget adott az estnek, hogy ez alkalommal ünnepezték az egylet ügybuzgó és érdemekben gazdag elnökét, Erdőss Lajos takarékpénztári főkönyvelőt, aki most érte meg elnökségének huszadik jubileumát. Ez alkalomból Damjén Ferenc református lelkész meleg szavakkal köszöntötte fel az ünnepelet s lelkesen szökött annak kiváló érdemeiről. Erdőss Lajos meghatott hangvételű beszédében a város közönségének további támogatását kérte. A felköszöntők további sorából kiemelkedett dr Görgey Márton vármegyei tiszti főorvos, amelyben az a hajdusoboszlói csodaforrással kapcsolatban azt kívánta a városnak, hogy e természeti kincs által fejlődése által is találja meg az öt megillető helyet.

Rabinstein Erna világhírű hegedűművész nő egyetlen debreceni hangversenye december 1-én az Arany Bika disztornében.

A záróra tullezésének szomorú következményei. Két jóvérű legény Zákány Gábor és Imre 1924. szeptember 29-én nem sokat törődtek az érvényben levő zárórával, mert Deréskén a Csillag Májor korcsmajában mulatva, nem akartak hazamenni. Gyökeros Mihály és Takács Áron községi rendőrök figyelmeztetése a zárórán túl nyitva levő ivóra és bementek, hogy bezárassák a korcsmát. A két legény azonban nem akart hazamenni és csakhamar dulakodni kezdtek a rendőrökkel. Zákány Gábor Gyökeros Mihályt az arcan és vállán megrögzte. Hatóság elleni erőszak vétségében a törvényszék Kchary tanácsa a szerdán megtartott főtárgyalás folyamán Zákány Gábort bűnösnek mondta ki és 1 millió 200 ezer korona pénzbüntetésre ítélte, Zákány Imrét felmentette. Dr Eöry Kálmán ügyész megfeleltette az ítéletet.

A magyar művészet legújabb (6-ik) számában Petrovics Elek ismerteti Wolfner Gyula magyar gyűjteményét, igen gazdag illusztrációs anyag kíséretében, melyhez két színes lap, Szinnyei és Székely festményeinek kitűnően sikerült háromszínyomata járul. A folyóirat most megkezdte a mai külföldi művészet ismertetését, minden egyes nemzet legjelesebb esztétikusainak tollából. Ez alkalommal két olasz festőt, Felice Casorati és Ubaldo Oppit, mutat be Alessandro de Stefani, a kitűnő olasz író, Herczeg Ferenc olasz fordítójának tanulmányával. Hekler Antal Michelangelót mint embert jellemzi. Vámos Ferenc nagyobb tanulmányt kezd, mely Feszli genialis építészünket állítja be korába, számos egykoru épületnek kitűnő képekben való bemutatásával. A szokottnál nagyobb számot gazdag hírvonat és a művészeti irodalom ismertetése zárja be. A folyóirat kidíltása az Athenaeum-nyomda finom ízlését dicséri.

Kutyabőrkeztük (csattos, bélelt) 150000, gyermekek részére 100.000, szőrmebeleses könyökigérő autókeztük 300.000 koronáért kaphatók Vitáriusnál, Piac-utca 16.

Kalázosás. Dr Kupás Sándor és Kupás Zoltán, mint gyermekei egy a maguk, mint az alólirt kiterjedt rokonság nevében mélyes fájdalommal lesújtottan tudatják, hogy felejtethetetlen daga jó édes anyjuk, a legjobb testvér, sógori és rokon **ö. v. Kupás Józsefné** kökényesi Papp Julia övének szentelt élete 52 ik, özvegyiségének 21-ik évében rövid, de súlyos szenvedés után 1925 november 17-én este 8 órakor elhunyt. Kedves halottunk földi részeit november 19-én délután 3 órakor fogjuk a megboldogult kívánságára a róm. kath. temető kápolnájában a ref egyház szer-tartása szerint tartandó ima után ugyan-abba a temetőbe elhunyt férje mellé örök nyugalomra helyezni. Temetésére rokonainkat, jóismerőseinket fájdalommal szívvel meghívjuk. Debrecen, 1925 november 18. Áldás és béke lengjen drága porai felett! ö. v. Brosch Jakabné, Kupás Anna ö. v. Kovács Györgyné és gyermekei, Miklós Lajos és gyermekei, Imre és neje Budai Anna és gyermekeik. Teréz és férje Vitányi Sándor és gyermekeik, Lajos és neje Serbán Mariska és gyermekeik, Ilona és férje Szikszay Imre és gyermekeik, mint testvérei, sógorai és sógori. valamint a kiterjedt rokonság nevében is. — A temetést Csurka „Kegyelet” temetkezési intézet rendezi Kossuth-utca 8.

Gondatlanságból megölte a gyermekét. Jogerős itélettel 15 napi fogházbüntetést kapott gondatlanságból okozott emberölés vétségé miatt egy lelkiismeretlen asszony. **Fazekas Mihályné** hajdunánási napszámosnő ez év augusztus elején kiment aratni. Fogadott lelenec fiát őrizetlenül hagyta otthon, aki egy tört üvegen tartott marólugot kiitta és több mint 2 hónapi szenvedés után meghalt. Súlyosbítja az asszony bűnét az is, hogy csak egy hét elteltével vitte be a gyermeket a leleneczba, ahol nem mondta meg a betegség okát. Szeptember 2-án bekerült a gyermek-klinikára, ahonnan 12 nap elteltével ismét visszavitték a leleneczba, miután segíteni már nem lehetett rajta és október 21-én meghalt. Fazekasné azonnal megkezdte 15 napi fogházbüntetését.

Hirdessen a Hajdúföldben!

Rokedség, köhögés esetében, valamint a torok bántalmánál és a légzőszervek működési zavarainál legelső szaktekintélyek által legjobban az Egger mellpasztillait ajánlják. Ezen kitűnő ízű cukorkák az étvágyat és a gyomrot nem rontják és biztos hatást érnek. Több, mint 60 év óta vannak forgalomban és egy a belföldön, mint az egész külföldön a legnagyobb mértékben beváltak és a legjobb hírnévnek örvendenek.

Zsarolásról elítelt téglási asszony. G. Nagy Sándorné téglási asszony március közepén 42 ezer 500 koronát adott parnagra kölcsön Szabó Dánielnének. A pénzt a szegény asszony többszöri felszólítás dacára sem kapta meg. Már nem tudott tovább varni, miután magának is szüksége volt minden gaszra. Elment Szabónéhoz, hogy tartozását egyenlítőse ki. Szabóné azonban nem volt otthon. Nagyné fogta magát és Szabóné 9 éves fiával bement a kamarába és egy zsákban talált lisztet a kis fiával elvitte a zsidóhoz megmérni, amely 15 kiló lett. A csendőrség Szabóné fejletésére a lisztet elkobozta. A debreceni törvényszék Serly tanácsa a szerdán megtartott tárgyalás folyamán zsarolás vétségének kísérletében bűnösnek mondta ki vádlottát és 300 ezer korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet végrehajtását azonban a novella alapján 3 évre felfüggesztette.

Estélyi ruhára és kalpra, toll, virág és bardszettek hozott anyagból akár divatlap után is, legújabb divat szerint készít, — diványpárna és terítő készítését és montírozását vállalalom, Miklós Magda Piac utca 4., földszint.

Tűkőrgyártás, kirakatok (tűkőresek) autók e-izsolt üvegezése. Sipkovits, Sziv-utca 15-15. Telefon 3-56.

SZINHÁZ

Műsor:
November 19-én A vihar. Színjáték.
C) bélet.
November 20-án A vihar. Színjáték.
D) bélet.

Mozgósínházak közleményei:

Vígyszínház-mozgó
Budapestet megelőzve! Edmond Rostand világhírű romantikus drámája filmen: „Cyrano de Bergerac”. Dráma 11 felvonásban. A főszerepet Pierre Magnier, a kiváló francia színész ját-sza. A film végig színes képek remek kivitelben. Kísérő „Francia Revue”.

Apollo-mozgó
„Trilby” Georg du Maurier és Paul Potter világhírű drámája filmen. Ezen örök becsü müben a főszerepeket Andree Lafayette és Arthur Edmund Carew játsszák. Kísérő: „Revue”.

Meteor-mozgóban
Csütörtökön „Autón szerzett meny-asszony”. „Szaguldó kerékpár” és „Peggy mint rikkanccs” kísérőkkel. — Előadások 6 és 8 órakor.

TESTEDZÉS

A dr Nagy Béla emlékversenyen Budapesten a Békessy Béla Vívó Club színeiben, mint a vidék képviselője indult **Bezzner József** örnagy s kitűnő szereplésével a szak-körök csodálatát vívta ki. Vereség nélkül került be a döntőbe. Meg-verte többek között a bajnok Szécht is.

Az OTE-DEAC mérkőzéssel kapcsolatosan esti lapjaink a DEAC kapusára vonatkozólag tulterperált s helyt nem álló kritikát hozott. Alkalmunk volt az OTE vezetőivel s játékosaival beszélni s mindgyikük nyilatkozott, hogy teljesen ellé-lik a jobbszélsőjük eljárását, mert többször már előzőleg is életveszélyesen támadta a DEAC kapusát s Aiföldy faultja korántsem volt olyan erős, ami indokolta tenné ezt a megneve érdemelt kritikát. Hiszen, mint az OTE vezetői is mondták, a 11 es berugása után, mint aki elérte célját, vissza is ment jobbszélsőjük a pályájára s végig ját-szotta a mérkőzést, amire tényleges sérülés esetén nem lett volna képes.

Bírókúldés. A bírókúldő bizottság a vasárnapi bajnoki mérkőzések vezetése a következő bírókat küldte ki: DEAC-DVSC Dionszegi-ut Nagy Dániel. DEAC-DVSC ifj. Machó Ferenc. A NYKISE-Ny. Búrós mér-kőzést fővárosi bíró fogja vezetni.

A DVSC-DEAC bajnoki mérkőzés vasárnap a Dionszegi-ut pályán kerül eldöntésre. Mivel a DEAC éppen a Vasutas ellen szokta a leg-jobb formáját kijátszani, nem való-színű, hogy ellene könnyű győzel-met érhetne a bajnokcsapat.

A TÖZSDE

Törvényhatósági zárlat

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza	352-357, egyéb 350-355, 77 kilós tiszavidéki	357-362, egyéb 355-360, 78 kilós tiszavidéki buza	360-365, egyéb 357-362, 79 kilós tiszavidéki buza	362-367, egyéb 360-365, sőtárapa	320-350, takarmányárpa	240-250, kolos	185-190, zab	235-250, ten-geri	260-265, repce	600-610, korpá	182-185, rozs	215-220, új tengeri	165-167.
---	--	---	---	----------------------------------	------------------------	----------------	--------------	-------------------	----------------	----------------	---------------	---------------------	----------

RISKO BÉLA
NŐI DIVATTERME
FERENC JÓZSEF-UT 26
Áralt a viszonyokhoz képest mérsékelt

Kabát, kosztüm, ruhaszövetek,

szelvények, divatfilanek és mindenféle
őszi divatujdonságok
ooooo naponta érkeznek! ooooo

Kirakatainkat szíveskedjenek figyelemmel kísérsni!

Aszódi és Róth Divatáruháza

A Közs. Tisztv. Orsz. Szöv. szerződéses szállítói. Tisztviselőknek 5% kedvezmény

Síra gyermeke?
Hajdúföldön
Kipórállat-bör-
kivételre kápal,
kellőmellőz
kellőzög ellen

HUPER
GYERMEK HINTÓPOR
GYERMEK KRÉM
GYERMEK ZAPPAN
HÖLCYERNER Z. Z. PUDER (ADILLÁDA)
ELLEN 577 HINTÓPOR

SZTOJKAI

égyéves sós gyógyvizet ismét kapható II

(Légcső és emésztőszervek hurutos bántalmái, gyomor-sav túltengés, izzadásmányok és cukorbetegség ellen.)

CSANAK JÓZSEF KRT
fűszer- és csemegeüzletében

Telefon 70 Piac-utca 51

A KINAI LING-SUN-TSE
ma díjtalan tesztolót rendez a
világhírű Pekarek teákból
a Hangya füzletben Rózsá-u.
Holnap pénteken ugyancsak a fútcái fióküzletben illetve a volt Félégyházy üzletben.

Megnyilt!
"BELLA"
HÖLGYFODRÁSZ ÉS
MANIKÜR SZALON
Arany János-u. 15
Hajfestés. Parókakészítés.
Tartós ondolás.
Manikür urak részére is!

Békebeli legjobb minőségű
porosz szén és koks
valamint száraz tűzifa kicsinyben és nagyban kapható Debrecen legrégibb cégénél
Gabányi-telepen
Cégtulajdonos Láng Miklós
Csapó-utca 28. Telefon 4-49.

Ha venni, vagy eladni akar, ha állást keres, a HAJDUFÖLD hirdetéseinek biztos az eredménye

Legjobb és legolcsóbb ásvány- és gyógyviz a
BIKSZÁDI
Debreceni kirendeltség: Piac-utca 72. sz. Telefon 37.

Nagy választék női és férfiruhára való gya-
szövetekben, barchetek, flane-
lekben, vászonneműek, harisnyák, keztükben és mindenféle rövidárúk-
ban a legolcsóbb napi árak mellett
Ferenc József-ut 26. szám alatt **Nádudvary Lajos cégnél.**

Valódi
angol női és férfikabát és ruhaszövetek, mindennemű bélésárúk, kötött kabátok, mellények és szövetek
é r k e z t e
Petrik Károly és Társa
rőfös és rövidáru üzletébe
Szentanna-u. 5.
Női, férfi- és gyermekharisnyák, kesztyűk olcsó árban,
Szolid szabott árak !!

SZAPPANFŐZŐ ZSIROSSZÓDA
legerősebb minőségben olcsón kapható
STERN
festéküzletben
Piac-utca 10. sz. Bikával szemben

Poloska
sváb, tetű, patkány, egér és mindenféle férgek irtására legjobb a NÁNÁSSY-féle szabadalmazott FÉREGIRTÓSZER — amellyel felelősséggel és megbízhatóan vállalja a féregirtást és lakások vizsgálatát helyben és vidéken. Poloska és féregirtószer kapható
Nánássy István
Debrecen, Kossuth-utca 47. sz.

MOST JELENT MEG!
DESEŐ LAJOS
ny. ezredes könyve az
OROSZ HÁBORU
A vázlatokkal gazdagon felszerelt könyv szemléltetően tárja elénk a nagy háború minden mozzanatát és az olvasó fokozódó érdeklődéssel kíséri a háború egyes fordulóit. — A könyv kapható minden könyvkereskedésben vagy a „Hajdúföld” kiadóhivatalában (Piac utca 59) is megrendelhető

1902 Alapítva 1902
Glattstein
kárpitós
Püspöki palota II. udvar
Raktáron tart henesert takaróval, matracot, püszdiványt, Schöberl-ágy és fotel, angol és Bergel garnitúrákat.

SZÉP HÖLGYEK CIKKEI: BRÁZAY kedvelt Najád készíté-
nyei: Najád krém, Najád puder, Najád szappan, Najád kölnivíz! Vigyázzunk a Brázay névre

NYOMTATVÁNYOKAT
Levélpapír -- Boríték -- Táblázat -- Meghívó
Számola -- Gyászlap -- Névjegy -- Művek stb
izlésesen és gyorsan
mérsékelt árakon készít, költségvetéssel szívesen szolgál
LAPUNK KÖNYVNYOMDÁJA
Telefon 348 -o- Piac-utca 59

Postakönyvek
a kultuszminiszter' fenhatósága alá tartozó összes tudományos intézetek és iskolák számára a keresk. minisztérium által 17569-1925. szám alatt folyó évi június hó 20-án kiadott rendelet szerint kaphatók:
Dávidházi Kálmán
könyvkötésszet és dobozgyár cégnél
Debrecen, Fűvészkert-utca 9

K a p h a t ó
már minden könyvkereskedésben
ZIVUSKA JENŐ
könyve
A filozófia története
P L A T O N
A könyv megrendelhető a Hajdúföld kiadóhivatalában is. — A tudomány filozófiájának mesterei leírása ez a könyv, amely minden művelt embernek könyvtárában meg kell legyen.

• Csak egy cél felé! •
MAGYAR RUHAIPAR
Debrecen legnagyobb férfi, fiu ruha áruházába
hol nagyon olcsóért szép, jó és tartós
férfi, fiu ruhák, kabátok szerezhetők be.
DEBRECEN, PIAC UCCA, (közvetlen a „BIKA” alatt.)
KÉREM A CÉGRE ÜGYELNI!

• Előre! •

APROHIRDETÉSEK

Levelezés

„Egyedül” jellegre levél van a Hajdúföld-nél, Kérem átvenni, 181

Lakás

Lakást keresek lelépéssel 3 szoba, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel lehetőleg a belvárosban azonnali beköltözésre. Ajánlatokat „Sürgős” jellegre kiadóra kérek. 88

Egy szoba, előszoba, konyha utcai lakásért elcserelném két szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló udvari lakásomat. Címet a kiadóhivatal továbbít. 856

Két szoba, konyha, speiz és mellékhelyiségek eladó. Honvéd-utca 5, 371

Butorozott szoba kiadó ellátással vagy anélkül. Boldogfalva-utca 11. 374

Keresek 2 vagy 3 szobás lakást lehetőleg fürdőszobával, lelépéssel. Cim a kiadóban. 139

Kedő kétszobás lakás jószágtartással 5 szobás lelépéssel. Téglakert, Balogh Mihály-utca 8. 384

Egy utcai butorozott szoba Meszena-utca 9. szám alatt azonnal kiadó. 382

Butorozva egy szoba kiadó esetleg konyhasználattal. Némethy, Csepő-utca 71. 2-3 között. 142

Kiadó nagy, világos száraz raktár, garázs, műhely és istálló. Péterfia-utca 48. sz., Emelet. 365

Háromszézer koronáért mérlegképes könyvelővé kiképezem. Cim a kiadóhivatalban. 136

Angol, német hölgy nagy praxissal, olcsón órákat adna. Leveleket a Hajdúföld kiadóba kér. 88

Kiadó nagy, világos száraz raktár, garázs, műhely és istálló. Péterfia-utca 48. sz., Emelet. 365

Háromszézer koronáért mérlegképes könyvelővé kiképezem. Cim a kiadóhivatalban. 136

Angol, német hölgy nagy praxissal, olcsón órákat adna. Leveleket a Hajdúföld kiadóba kér. 88

Kiadó nagy, világos száraz raktár, garázs, műhely és istálló. Péterfia-utca 48. sz., Emelet. 365

Háromszézer koronáért mérlegképes könyvelővé kiképezem. Cim a kiadóhivatalban. 136

Angol, német hölgy nagy praxissal, olcsón órákat adna. Leveleket a Hajdúföld kiadóba kér. 88

Kiadó nagy, világos száraz raktár, garázs, műhely és istálló. Péterfia-utca 48. sz., Emelet. 365

Háromszézer koronáért mérlegképes könyvelővé kiképezem. Cim a kiadóhivatalban. 136

Angol, német hölgy nagy praxissal, olcsón órákat adna. Leveleket a Hajdúföld kiadóba kér. 88

Kiadó nagy, világos száraz raktár, garázs, műhely és istálló. Péterfia-utca 48. sz., Emelet. 365

Háromszézer koronáért mérlegképes könyvelővé kiképezem. Cim a kiadóhivatalban. 136

Angol, német hölgy nagy praxissal, olcsón órákat adna. Leveleket a Hajdúföld kiadóba kér. 88

Kiadó nagy, világos száraz raktár, garázs, műhely és istálló. Péterfia-utca 48. sz., Emelet. 365

Háromszézer koronáért mérlegképes könyvelővé kiképezem. Cim a kiadóhivatalban. 136

Angol, német hölgy nagy praxissal, olcsón órákat adna. Leveleket a Hajdúföld kiadóba kér. 88

Kiadó nagy, világos száraz raktár, garázs, műhely és istálló. Péterfia-utca 48. sz., Emelet. 365

Háromszézer koronáért mérlegképes könyvelővé kiképezem. Cim a kiadóhivatalban. 136

Angol, német hölgy nagy praxissal, olcsón órákat adna. Leveleket a Hajdúföld kiadóba kér. 88

Kiadó nagy, világos száraz raktár, garázs, műhely és istálló. Péterfia-utca 48. sz., Emelet. 365

Háromszézer koronáért mérlegképes könyvelővé kiképezem. Cim a kiadóhivatalban. 136

Angol, német hölgy nagy praxissal, olcsón órákat adna. Leveleket a Hajdúföld kiadóba kér. 88

Kiadó nagy, világos száraz raktár, garázs, műhely és istálló. Péterfia-utca 48. sz., Emelet. 365

Háromszézer koronáért mérlegképes könyvelővé kiképezem. Cim a kiadóhivatalban. 136

Angol, német hölgy nagy praxissal, olcsón órákat adna. Leveleket a Hajdúföld kiadóba kér. 88

Kiadó nagy, világos száraz raktár, garázs, műhely és istálló. Péterfia-utca 48. sz., Emelet. 365

Háromszézer koronáért mérlegképes könyvelővé kiképezem. Cim a kiadóhivatalban. 136

Angol, német hölgy nagy praxissal, olcsón órákat adna. Leveleket a Hajdúföld kiadóba kér. 88

Kiadó nagy, világos száraz raktár, garázs, műhely és istálló. Péterfia-utca 48. sz., Emelet. 365

Háromszézer koronáért mérlegképes könyvelővé kiképezem. Cim a kiadóhivatalban. 136

Angol, német hölgy nagy praxissal, olcsón órákat adna. Leveleket a Hajdúföld kiadóba kér. 88

Kiadó nagy, világos száraz raktár, garázs, műhely és istálló. Péterfia-utca 48. sz., Emelet. 365

Háromszézer koronáért mérlegképes könyvelővé kiképezem. Cim a kiadóhivatalban. 136

Angol, német hölgy nagy praxissal, olcsón órákat adna. Leveleket a Hajdúföld kiadóba kér. 88

Ajánlat

Megbízható, szorgalmas asszony ajánlkozik uri családhoz, a háztartás minden munkájához ért, Polgári Lászlóné Kisujszálás, Munkácsi-utca 13. 332

Irodaszolgai vagy ehhez hasonló bármily állást vállal fiatal munkabíró egyén, — Sziv-utca 18. Vécei Antal.

Gyors kölcsönt folyósítok egy hónapra másfél százalékkal ékszerre. Cim Hajdúföldnél. 96

Kényszerkölcsön, hadikölcsönkötvényeket vesz dr Balázs bankháza. Piac-utca 89. Telefon 143. 90

Női kalapokat gyorsan olcsón készítek, alakítok, Cserepes-utca 16. 107

Porhajas gyökeres szőlővesszők, rizling és ezerjó-fajok, továbbá kitűnő sajátermésű fajborok literenként és hordótételekben kaphatók Grittner szőlőtelepén, Bellegelő 253. szám. Hosszupályi-ut elején. 135

Kiadó nagy, világos száraz raktár, garázs, műhely és istálló. Péterfia-utca 48. sz., Emelet. 365

Háromszézer koronáért mérlegképes könyvelővé kiképezem. Cim a kiadóhivatalban. 136

Angol, német hölgy nagy praxissal, olcsón órákat adna. Leveleket a Hajdúföld kiadóba kér. 88

Kiadó nagy, világos száraz raktár, garázs, műhely és istálló. Péterfia-utca 48. sz., Emelet. 365

Háromszézer koronáért mérlegképes könyvelővé kiképezem. Cim a kiadóhivatalban. 136

Angol, német hölgy nagy praxissal, olcsón órákat adna. Leveleket a Hajdúföld kiadóba kér. 88

Kiadó nagy, világos száraz raktár, garázs, műhely és istálló. Péterfia-utca 48. sz., Emelet. 365

Háromszézer koronáért mérlegképes könyvelővé kiképezem. Cim a kiadóhivatalban. 136

Angol, német hölgy nagy praxissal, olcsón órákat adna. Leveleket a Hajdúföld kiadóba kér. 88

Kiadó nagy, világos száraz raktár, garázs, műhely és istálló. Péterfia-utca 48. sz., Emelet. 365

Háromszézer koronáért mérlegképes könyvelővé kiképezem. Cim a kiadóhivatalban. 136

Angol, német hölgy nagy praxissal, olcsón órákat adna. Leveleket a Hajdúföld kiadóba kér. 88

Kiadó nagy, világos száraz raktár, garázs, műhely és istálló. Péterfia-utca 48. sz., Emelet. 365

Háromszézer koronáért mérlegképes könyvelővé kiképezem. Cim a kiadóhivatalban. 136

Angol, német hölgy nagy praxissal, olcsón órákat adna. Leveleket a Hajdúföld kiadóba kér. 88

Kiadó nagy, világos száraz raktár, garázs, műhely és istálló. Péterfia-utca 48. sz., Emelet. 365

Háromszézer koronáért mérlegképes könyvelővé kiképezem. Cim a kiadóhivatalban. 136

Angol, német hölgy nagy praxissal, olcsón órákat adna. Leveleket a Hajdúföld kiadóba kér. 88

Kiadó nagy, világos száraz raktár, garázs, műhely és istálló. Péterfia-utca 48. sz., Emelet. 365

Háromszézer koronáért mérlegképes könyvelővé kiképezem. Cim a kiadóhivatalban. 136

Angol, német hölgy nagy praxissal, olcsón órákat adna. Leveleket a Hajdúföld kiadóba kér. 88

Kiadó nagy, világos száraz raktár, garázs, műhely és istálló. Péterfia-utca 48. sz., Emelet. 365

Háromszézer koronáért mérlegképes könyvelővé kiképezem. Cim a kiadóhivatalban. 136

Angol, német hölgy nagy praxissal, olcsón órákat adna. Leveleket a Hajdúföld kiadóba kér. 88

Kiadó nagy, világos száraz raktár, garázs, műhely és istálló. Péterfia-utca 48. sz., Emelet. 365

Háromszézer koronáért mérlegképes könyvelővé kiképezem. Cim a kiadóhivatalban. 136

Angol, német hölgy nagy praxissal, olcsón órákat adna. Leveleket a Hajdúföld kiadóba kér. 88

Kiadó nagy, világos száraz raktár, garázs, műhely és istálló. Péterfia-utca 48. sz., Emelet. 365

Háromszézer koronáért mérlegképes könyvelővé kiképezem. Cim a kiadóhivatalban. 136

Angol, német hölgy nagy praxissal, olcsón órákat adna. Leveleket a Hajdúföld kiadóba kér. 88

Kiadó nagy, világos száraz raktár, garázs, műhely és istálló. Péterfia-utca 48. sz., Emelet. 365

Háromszézer koronáért mérlegképes könyvelővé kiképezem. Cim a kiadóhivatalban. 136

Angol, német hölgy nagy praxissal, olcsón órákat adna. Leveleket a Hajdúföld kiadóba kér. 88

Kiadó nagy, világos száraz raktár, garázs, műhely és istálló. Péterfia-utca 48. sz., Emelet. 365

Háromszézer koronáért mérlegképes könyvelővé kiképezem. Cim a kiadóhivatalban. 136

Angol, német hölgy nagy praxissal, olcsón órákat adna. Leveleket a Hajdúföld kiadóba kér. 88

Kiadó nagy, világos száraz raktár, garázs, műhely és istálló. Péterfia-utca 48. sz., Emelet. 365

Háromszézer koronáért mérlegképes könyvelővé kiképezem. Cim a kiadóhivatalban. 136

Angol, német hölgy nagy praxissal, olcsón órákat adna. Leveleket a Hajdúföld kiadóba kér. 88

Kiadó nagy, világos száraz raktár, garázs, műhely és istálló. Péterfia-utca 48. sz., Emelet. 365

Háromszézer koronáért mérlegképes könyvelővé kiképezem. Cim a kiadóhivatalban. 136

Angol, német hölgy nagy praxissal, olcsón órákat adna. Leveleket a Hajdúföld kiadóba kér. 88

Mosást, vasalást, vagy takarítást vállalom. Nagy Sándorné, Darabos-utca 39. 363

Egylovas szekereimre állandó fuvart vállalom. Eötvös-utca 28. 376

Raktárnak, műhelynek világos, száraz helyiség azonnal kiadó Kazinczi 2.

Bor! Zamatos házi bor literenként csak 12.000. Kapható vasárnaponként 10-4 óráig. Poroszlai-ut 51. 134

Kereslet

Mosott rongyott keres megvételre könyvnyomda. Piac-utca 59. 333

Ólmal bármily mennyiségben vessz könyvnyomda Piac 59.

Kvártilyos felvételik Mester-utca 31. szám alatt. 373

Gyermekruha mosásra asszonyt keresek lehetőleg Nap-utcahoz közel. Értekezni Nap-utca 1, déli órák. 349

Kényszerkölcsön, hadikölcsön és koronajárulékok kötvényeket veszek. Bővebbet Miklós-utca 13. 356

Laboráns, nagy gyakorlattal, azonnal állást keres. Cim a kiadóban. 378

Piatal fiu kezdő laboránsi állást keres. — Cim a kiadóban. 377

Eladás

Eladó telek István-ut 26 szám alatt 724 négyszögöl gyümölcsös és szőlővel beültetett terület eladó, — Értekezhetni Széchenyi ut 21. 108

Eladó Erzsébet-utca 46. számú nagytelki ház beköltözhető lakással. Értekezni ugyanott. 82

Három utcára nyíló adómentes ház eladó mindkét sarkán üzet, Háromszobás utcai lakás mellékhelyiségeivel elfoglalható Maróthy György 41. 125

Eladó 1 ebédlőasztal 6 székekkel, 1 biliárdasztal, 1 pulituros szekrény, 1 össe-csukható vasgép, vendéglő kerek asztalok, ruhaneműek. Pavi lon laktanya. — Kántin. 128

Motorkerékpár 3 és fél lóerős, használt, jókarban levő olcsón eladó. Megtekinthető Werbőczy-utca 12. 137

Eladó nagytelki családi ház beköltözhető lakásokkal és istállóval. Gazdálkodóknak igen alkalmas. Jókai 22. 138

NYUGALMAZOTT FŐTISZTVISELŐKBŐL ALAKULT

'TŰZ'

FÜTŐANYAG KERESKEDELMII VÁLLALAT

DEBRECEN, KÁLVIN-TÉR 19. SZ. I. 22. ajtó.

(Püspöki palota Nagytemplom felőli oldal) TELEFON 353.

Hasáb — — — — 39000

Aprított — — — — 47000

Porosz szén — — — — 89000

Porosz bánya koks 95000

Árunk haza szállítva forgalmi adóval együtt értendő.

Saját érdekében kiserje figyelemmel szállító szekerünket, hogy önmaga győződhessen meg árunk kitűnő minőségéről.

Vizvezeték

fürdőbe- rendezéseket kedvezményes fizetési feltételek mellett szakszertűen készít és javít

Kovács Gyula szerelőmester Szentanna - utca 2.

Hölgyeknek

modern, praktikus tanfolyam!

Szabni, varni tanulhatnak szalonomban iparitag is új és könnyen elsajátítható módszer alapján legrovidebb időn belül. Esti tanfolyamokon is, Védőknek gyorsítva.

LABORFALVI **MÁRKOS LUJZA**

Debrecen, Rákóczi-utca 41.

EGY JÓ GRAMOFON

ÉS NÉHÁNY KITŰNŐ LEMEZ EGYETLEN KLUBBÓL, KASZINÓBÓL, IFJUSÁGI, KULTURÁLIS, KOZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLETBŐL SEM HIÁNYOZHAT

A CSALÁDI OTTHONBAN ZENEKULTURÁT TERJESZT, MŰVÉSZI ÉLVEZETET NYÚJT, TÁNC- HOZ KÍSÉRETET SZOLGÁLTAT

TÉLEN A GAZDA HÁZÁT SZÓRAKOZTATJA PÓTOLHATATLAN

TÁNC- TANÁROKNAK, ZENEKAR- VEZETŐRNEK, NEM HIÁNYOZHAT SZÁLLODÁRBÓL, VENDÉGLŐKBŐL, KÁVÉHÁZÁKBÓL, MŰ- LATÓKBÓL.

AZ ÖSSZES GYÁRTMÁNYOKAT, DE KÜLÖNÖSEN ANGOL, AME- RIKAI BESZÉLŐGÉPEKET ÉS LE- MEZEBET RANTÁRRÓL SZÁL- LITJA, SZAKSZERŰ FELVILÁGO- SÍTÁSSAL ÉS JEGYZÉKKEL SZOLGÁL

RÓZSAVOLGYI ÉS TÁRSA

ZENEM KÉRESKEDŐK GRAMOFONOSZTÁLYA BUDAPEST

FŐZLET: IV. SZERVITA-TÉR 5. SZÁM FIOKZLET: VI. ANDRÁSSY-UT 45

Takács Imre

zongorahangoló, hangszer- készítő, orgonaépítő

Elvállal mindennemű hangszerjavítást úgy helyben, mint vidéken.

Piac-utca 56.

Lengyel fest, tisztít

legolcsóbban mindennemű ruhákat Csepő-utca 28 szám alatt.

November 15-től **Mindenki ajándékot** December 15-ig

kap, aki az Arany Bika Divatházban vásárol

Bika-épületben	
150000 K készpénz vásárlás után	egy guriga céna és 1 drb mosdószappant
300000 " " " "	egy prima törölköző (vagy) nyakkendőt
400000 " " " "	egy bluzra való tenniszflanell, 1 pár finom soknit
500000 " " " "	egy női inget (v.) 1 prima férfi nadrágtartót
600000 " " " "	egy cernafátyol női (vagy) flór férfi harisnyát
800000 " " " "	egy divatosselem saal (v.) 1 pár férfi boka- védőt
1000000 " " " "	egy férfi ing 3 gallérral (vagy) 3 mtr zefirt
2000000 " " " "	egy divatos gyapju blous (vagy) 1 kombinét
5000000 " " " "	egy fehér váltás 2 személyes paplant,

Szolid árainkat ezen kedvezményünk dacára is fentartjuk és kérjük arról meggyőződni vétel- kényszer nélkül!

Vegyes

Zálogház Hunyady-utca 14. Három havi zálogkölcsönökét folyósít utólagos kamatfizetés mellett.

RAKOVITS IMRE

épület- és bútort asztalosmester SZENTANNA-UTCA 35

Elvállal minden e szakmába vágó munkák készítését és javítását jutányos áron és előnyös fizetési feltételek mellett

MEGNYILT!

Megérkeztek a legújabb mintájú eponge fiánek, céna barchentek és casának minden színben

Bagi Lajos

rőfös és rövidáru üzletébe Batthyány-utca 6. szám

vásznak, sítónok, zefirek és kanavászok nagy választékban

Raktáron levő szöveteim mélyen leszállított árban árusítom!

MEGNYILT!

Itt a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat